

Borgen ouderbetrokkenheid: invloed op het beleid en de besluitvorming

Dit document bestaat uit twee delen:

- Een convenant tussen Siméa en de FOSS en FODOK en
- Een overzicht van de wijze waarop de instellingen ouderbetrokkenheid op het niveau van de leerling en op het beleid van de instelling borgen. Dit document heeft de titel: Een goed besluit is een gezamenlijk besluit.

In deze voorlegger wordt kort het belang geschetst van de inhoud van de documenten.

De juiste beslissing-> maatwerk na overleg

Door invoering van de wet passend onderwijs zijn de instellingen verantwoordelijk voor het speciaal onderwijs en de begeleiding aan de leerlingen die doof, doofblind of slechthorend zijn en/of een taalontwikkelingsstoornis hebben.

De instelling is bij wet verplicht om een Commissie van Onderzoek (CvO) in te richten. De CvO bepaalt aan de hand van landelijk geldende criteria of de leerling toelaatbaar is tot de doelgroep van de instelling en adviseert het bevoegd gezag over de noodzakelijke ondersteuning. Uitgangspunt daarbij is maatwerk: de ondersteuning sluit aan bij de onderwijsbehoefte van de leerling en de ondersteuningsvraag van de reguliere school (PO, VO of MBO) In het besluitvormingsproces zijn de ouders van de leerling en de leerling zelf (indien daartoe in staat) belangrijke gesprekspartners (evenals de leerkracht van de leerling).

Ouderbetrokkenheid-> informatie

Tijdens zes ouderbijeenkomsten (najaar 2014) hebben ouders aangegeven dat zij graag betrokken willen zijn in het proces van besluitvorming over de ondersteuning aan hun eigen kind. Zij ervaren een informatieachterstand. Zij willen graag op een laagdrempelige wijze knelpunten kenbaar maken en ook van de instelling vernemen hoe zij de knelpunten gaan oplossen.

Medezeggenschap-> borgen invloed op beleid door een convenant

Voor ouders van leerlingen die onderwijs volgen op de leslocaties van de instellingen is medezeggenschap wettelijk geregeld via de Wet Medezeggenschap op Scholen (WMS). Voor ouders van leerlingen die ondersteuning van de instelling ontvangen in het reguliere onderwijs is geen rechtstreekse medezeggenschap op het beleid van de instellingen geregeld. De medezeggenschap voor deze ouders is geregeld in de ondersteuningsplan-raad van het samenwerkingsverband waar de school van hun kind deel van uit maakt en via de medezeggenschapsraad van de school van hun kind.

De Tweede Kamer heeft de staatssecretaris van OCW bij motie opgedragen om medezeggenschap op het beleid van de instellingen ook voor de ouders van leerlingen die ondersteuning krijgen in het reguliere onderwijs, te realiseren. Een wettelijk traject neemt veel tijd in beslag. De besturen van de instellingen hebben toegezegd een convenant op te stellen met de ouderorganisaties waarin afspraken gemaakt worden over de inbreng en invloed van individuele ouders en ouderorganisaties op het beleid van de instellingen.

Transitiefase-> duidelijk afspraken

De wet passend onderwijs is ingevoerd per 1 augustus 2014. De nieuwe manier van werken om te komen tot een besluitvorming over de toekenning voor speciaal onderwijs of ondersteuning in het reguliere onderwijs werd door veel mensen gewaardeerd. Er waren echter ook situaties waarin er fouten werden gemaakt en ouders onvoldoende betrokken werden en/of onvoldoende geïnformeerd waren.

De ouderorganisaties FODOK en FOSS hebben de instellingen verzocht de inbreng en invloed van individuele ouders in het besluitvormingsproces over de toekenning van de ondersteuning en op het beleid van de instellingen te borgen en kenbaar te maken. De afspraken geven duidelijkheid aan ouders op welke wijze ze worden betrokken bij de besluitvorming. Ouders weten zo waarop zij mogen rekenen.

In de navolgende documenten wordt aan de eerdere toezeggingen voldaan.

CONVENANT

Partijen

De besturen van de instellingen voor onderwijs en de ondersteuning aan leerlingen die auditief en/of communicatief beperkt zijn, verenigd in de Stichting Siméa, gevestigd te Utrecht, hierna Siméa

en

De Federatie van Ouders van Dove kinderen, met of zonder CI, gevestigd te Houten, hierna de FODOK

en

De Stichting Hoormij / Federatie van Ouders van Slechthorende kinderen en van kinderen met Spraaktaalmoeilijkheden, gevestigd te Houten, hierna de FOSS

Overwegen het volgende

- In Siméa werken de besturen verantwoordelijk voor de instellingen voor het onderwijs en de ondersteuning aan leerlingen met een auditieve en/of communicatieve beperking samen.

De stichting heeft tot doel het behartigen van de belangen van de instellingen, het bevorderen van goed onderwijs en het bevorderen van de deskundigheid van professionals werkzaam in de sector.

Door de krachten te bundelen in de Stichting kunnen de organisaties optimaal werken aan het delen, borgen en ontwikkelen van expertise in het belang van de doelgroepen. Dit komt de kwaliteit van het landelijk speciaal onderwijs voor auditief en communicatief beperkte leerlingen ten goede.

- De FODOK is de vereniging van individuele ouders en organisaties van ouders van dove kinderen.

De federatie heeft tot doel het behartigen van de belangen van dove kinderen en hun ouders op het gebied van onderwijs, zorg, begeleiding, arbeid en andere relevante gebieden, het geven van voorlichting en het organiseren van lotgenotencontact.

- De FOSS is de vereniging van individuele ouders van slechthorende kinderen en ouders van kinderen met spraak-taalmoeilijkheden, van ouderraden en cliëntenraden verbonden aan scholen en zorgcentra voor slechthorende kinderen en/of kinderen met spraaktaalmoeilijkheden.

De federatie heeft tot doel het behartigen van de belangen van ouders en kinderen op het gebied van onderwijs, zorg en diagnostiek, het geven van voorlichting en het organiseren van lotgenotencontact

De FOSS zet zich ook in voor wie werkzaam is in de zorgverlening en het onderwijs.

De drie organisaties hebben de wil om samen te werken aan de verbetering van de inhoud en de kwaliteit van het onderwijs en de begeleiding aan leerlingen die doof, doofblind, slechthorend zijn en/of een taalontwikkelingsstoornis hebben.

De drie organisaties erkennen dat in het proces van besluitvorming over de noodzakelijke ondersteuning, al dan niet in een speciale schoolsetting, voor de leerling met een auditieve en/of communicatieve beperking, de ouders van de leerling en de leerling zelf (indien daartoe in staat) zeer belangrijke gesprekspartners zijn om te kunnen komen tot een weloverwogen besluit.

Siméa, FODOK en FOSS, komen het onderstaande overeen

1. Siméa ziet en waardeert de positie van FODOK en FOSS als de belangenbehartigers van de ouders van de leerlingen op de leslocaties van de instelling en van de ouders van de leerlingen in het basisonderwijs, het voortgezet onderwijs en in de instelling voor middelbaar beroepsonderwijs die ondersteuning van de instellingen, ontvangen. Siméa waardeert de positief kritische houding als mogelijkheid om de kwaliteit van het onderwijs en de dienstverlening te kunnen verbeteren. Zij zal individuele ouders als ook medewerkers uit de sector wijzen op de positie van de FODOK en de FOSS.

2. De FODOK en FOSS erkennen, waarderen en respecteren de positie van Siméa als de sectororganisatie voor het onderwijs en de begeleiding aan leerlingen met een auditieve en/of communicatieve beperking en dragen dit ook uit naar de eigen achterban.

3. De drie organisaties handelen vanuit het besef dat de visies, standpunten en activiteiten over en weer van invloed en van waarde zijn op de kwaliteit van het onderwijs en de ondersteuning. Dit impliceert dat de organisaties elkaar informeren over visies, standpunten en activiteiten en waar mogelijk samenwerken en afstemmen.

4. Siméa draagt zorg voor en borgt dat de instellingen zich inspannen voor een goede bejegening en begeleiding van ouders, voor een duidelijke informatievoorziening, betrokkenheid van ouders bij het besluitvormingsproces en transparantie over de beslissingen die worden genomen. FOSS en FODOK zullen ouders op de inspanningen van de instellingen wijzen.

5. Vanuit het besef dat iedere klacht een "gratis advies is" om verbeteringen door te kunnen voeren en het belang voor iedere leerling dat hij/zij de ondersteuning krijgt die aansluit bij zijn/haar onderwijsbehoefte en de ondersteuningsvraag van de (reguliere) school, zullen FOSS en FODOK ouders met klachten verwijzen naar de betreffende instelling waar deze ouder een probleem ondervindt. Op uitvoerend niveau vindt afstemming plaats opdat op individueel niveau direct aan een oplossing gewerkt kan worden.

Indien partijen problemen signaleren met een meer structureel en/of fundamenteel karakter wordt dit betrokken in het bestuurlijk overleg (zie 7).

6. Vanuit het besef dat de invloed van ouders en leerlingen van betekenis is en een meerwaarde heeft voor het beleid van de instellingen en de kwaliteit van het onderwijs en de ondersteuning, regelen de instellingen voor ouders van leerlingen die begeleid worden in het reguliere onderwijs een adviserende positie binnen de Medezeggenschapsraden. De FOSS en FODOK zullen ouders actief wijzen op de mogelijkheid een inbreng te leveren op het beleid van de instelling.

7. Zowel op bestuurlijk als op uitvoerend niveau zal regelmatig overleg plaatsvinden tussen vertegenwoordigers van de drie organisaties. De frequentie zal minimaal tweemaal per jaar zijn.

Slotbepaling

De uitvoering van het convenant zal jaarlijks door de betrokken partijen worden geëvalueerd waarbij zal worden nagegaan in hoeverre de ervaringen aanleiding geven tot het bijstellen dan wel wijzigen van het beleid of de uitvoering

Het convenant wordt na ondertekening gepubliceerd op de websites van de drie partijen.

Getekend te Utrecht op 8 oktober 2015

Voorzitter Siméa
Th. N. de Boer

Voorzitter FODOK
M.J. van der Wilden

Voorzitter FOSS
J.W. Heijboer

Dit document geeft een overzicht van de wijze waarop de instellingen ouderbetrokkenheid op het niveau van de leerling en op het beleid van de instelling borgen.

Het uitgangspunt

De instellingen erkennen, waarderen en respecteren de ouders (en de leerling voor zover hij daartoe in staat is) als partners in het besluitvormingsproces over de toelaatbaarheid tot het onderwijs dan wel de toekenning van de ondersteuning aan de leerling.

1. Betrokkenheid van de ouders bij de ondersteuning aan de leerling

De instellingen zetten zich er voor in dat ouders op de volgende wijzen betrokken en geïnformeerd worden in het besluitvormingsproces:

- 1.1 Het gesprek met de ouders (en leerling) over welke ondersteuning er nodig is, gelet op de onderwijsbehoefte van de leerling en de ondersteuningsvraag van de school, is gericht op het bereiken van overeenstemming, het samen eens worden.
- 1.2 Ouders (en leerlingen) ontvangen informatie over de procedures en de termijnen waarop besluitvorming plaatsvindt. Over eventuele afwijkingen hiervan worden ouders en de leerling, met redenen omkleed, tijdig op de hoogte gesteld.
- 1.3 Voor ouders en de leerling is duidelijk wie in het traject van besluitvorming de contactpersoon is.
- 1.4 In het advies dat naar de CvO gaat wordt duidelijk aangegeven of de ouders (en de leerling) het eens of oneens zijn met de conclusies en het advies.
- 1.5 Voorstellen om de ondersteuning te veranderen worden tijdig met de ouders en de leerling besproken.
- 1.6 Voor ouders en de leerling moeten de argumenten voor bepaalde keuzes en beslissingen duidelijk zijn.
- 1.7 Er worden met de ouders duidelijke afspraken gemaakt over wanneer er een evaluatiemoment plaatsvindt. Er is altijd de mogelijkheid om (ook) tussentijds een (evaluatie)gesprek te voeren als ouders, de reguliere school of de medewerker van de instelling dit nodig lijkt.
- 1.8 Overleg met ouders vindt bij voorkeur face to face plaats, in geval er geen overeenstemming is of bij (voorstel tot) wijziging van ondersteuning wordt altijd een face to face gesprek met ouders georganiseerd.
- 1.9 Er zijn duidelijke procedures voor klachten, bezwaar en/of beroep.

2. Betrokkenheid van de ouders bij het beleid van de instelling

De instellingen willen ouders van leerlingen die ondersteund worden door de instelling in het reguliere onderwijs of in de instelling voor middelbaar beroepsonderwijs ook betrekken bij het beleid van de instelling. De inbreng van ouders en leerlingen is voor de instellingen belangrijk om de werkwijze te verbeteren.

De instellingen zullen in de komende tijd de volgende zaken regelen en uitvoeren:

- 2.1 Periodiek worden informatie- en uitwisselingsavonden georganiseerd, eventueel tegelijkertijd voor ouders van kinderen met een intensief, medium en licht arrangement.
- 2.2 De instellingen vragen ouders en leerlingen pro-actief naar ervaringen en naar suggesties wat verbeterpunten zijn.
- 2.3 De instellingen zullen ook terug rapporteren aan ouders en leerlingen wat zij doen of hebben gedaan met de suggesties van ouders om dingen te verbeteren.
- 2.4 Vooruitlopend op de wetgeving richten de instellingen binnen de MR van de instelling een advieszetel in voor ouders van leerlingen die in het reguliere onderwijs worden ondersteund. Personen die een advieszetel bezetten hebben dezelfde bevoegdheden als leden van de MR, echter zonder stemrecht.
- 2.5 De instellingen stellen een convenant op met de ouderorganisaties FOSS en FODOK over de wijze waarop zij, ieder vanuit hun eigen verantwoordelijkheid, samen werken aan een goede kwaliteit van onderwijs en dienstverlening.